

ÚTPÁLYASZERKEZETEK INTERAKTÍV TERVEZÉSE

DR. BOROMISZA TIBOR¹

A sikeres kivitelezés előfeltétele az átgondolt tervezés. Az alábbiak olyan eljárás tervezetét kínálják, amelyek a megrendelő és a tervező közötti párbeszédet mutatják be. A részletekben lehetnek ugyan eltérő vélemények, de az alapvető koncepció lényege az, hogy a kölcsönös kapcsolattartás nélkülözhetetlen. Ez abban is megnyilvánul, hogy jelentős kü-

lönbség van az új és a meglévő pályaszerkezetek tervezése között.

A párbeszéd során a MEGRENDELŐ az igényeit és a meglévő adatait közli, a TERVEZŐ pedig a szolgáltatást.

1. MEGRENDELŐ

1.1. Diszpozíció új pályaszerkezet tervezésére

Adatközlés:

- nyomvonal
- geotechnikai szakvélemény
- becsült forgalom (ha van, és az önkormányzati utaknál pl. a tervezett buszjáratok, lakótelep stb.)
- méretezési élettartam

Igény:

- pályaszerkezet-változatok költségbecsléssel, élekciklusra (üzemeltetés, fenntartás, úthasználoi költség-hatékonyság)

1.2. Diszpozíció meglévő út felújítására, korszerűsítésére

Adatközlés:

- út megnevezése, km-szelvény kezdete, vége
- forgalomszámlálási adatok (ha van)
- forgalom összetétele rendkívüli forgalom esetében (pl. új ipartelep, bányanyitás)
- becsült forgalomfejlődés
- méretezési élettartam
- tájékoztatásul (ha lehet):
  - állapotjellemzők
  - pályaszerkezet rétegrendje
  - teherbírás-mérési adatok
  - talajfajta

Igény:

- pályaszerkezet-változatok költségbecsléssel, élekciklusra (üzemeltetés, fenntartás, úthasználoi költség)

2. TERVEZŐ

2.1. Új pályaszerkezet

Forgalom elemzése:

- ÁNF szélesség, ÁNET (forgalmi kategória)
- Meteorológiai adatok szükség szerint (környezeti hatások)

Javaslat:

- szélesség
- pályaszerkezet (típus vagy egyéb)
- burkolat (aszfalt, beton)
- hatékonysági elemzés eredménye
- ütemezett kiépítés?

2.2. Meglévő pályaszerkezet

Forgalom elemzése:

- ÁNF, ÁNET
- szélesség
- forgalmi kategória
- Meteorológiai adatok szükség szerint (környezeti hatások)
- Teherbírás mérés
- Geotechnikai szakvélemény
- Víztelenítés felülvizsgálata

Javaslat:

- technológiai változatok (remix vagy megerősítés)
- hatékonysági elemzés eredménye
- víztelenítés

3. MEGRENDELŐ

3.1. Új pályaszerkezet

Döntés:

- a pályaszerkezet típusáról
- a megépítés ütemezéséről

Igény:

- a földmű felső 100 cm vastag rétegének minőségi igényei
- rétegrend a méretezett pályaszerkezet szerint (fagyvédelem is), kiemelve a burkolat jellemzőit
- gazdaságos anyagfelhasználás (helyi anyagok, bontott anyagok)
- víztelenítés

3.2. Meglévő pályaszerkezet

Döntés:

- a pályaszerkezet típusáról
- a technológiáról

Igény:

- A választott technológia ütemezése (NB. utalva az érvényes útügyi műszaki előírásokra)
- Forgalm szabályozási terv
- Gazdaságos anyagfelhasználás
- Víztelenítési terv

4. TERVEZŐ

4.1. Új pályaszerkezet

Javaslat:

- a földmű minősítésére
- a pályaszerkezet rétegrendjére
- a burkolat lényeges minőségeire (pl. aszfaltburkolat, beton: felületkiképzés)
- anyagokra
- víztelenítésre

4.2. Meglévő pályaszerkezet

Javaslat:

- a megrendelő által választott technológia leírása
- forgalm szabályozási terv
- víztelenítési terv

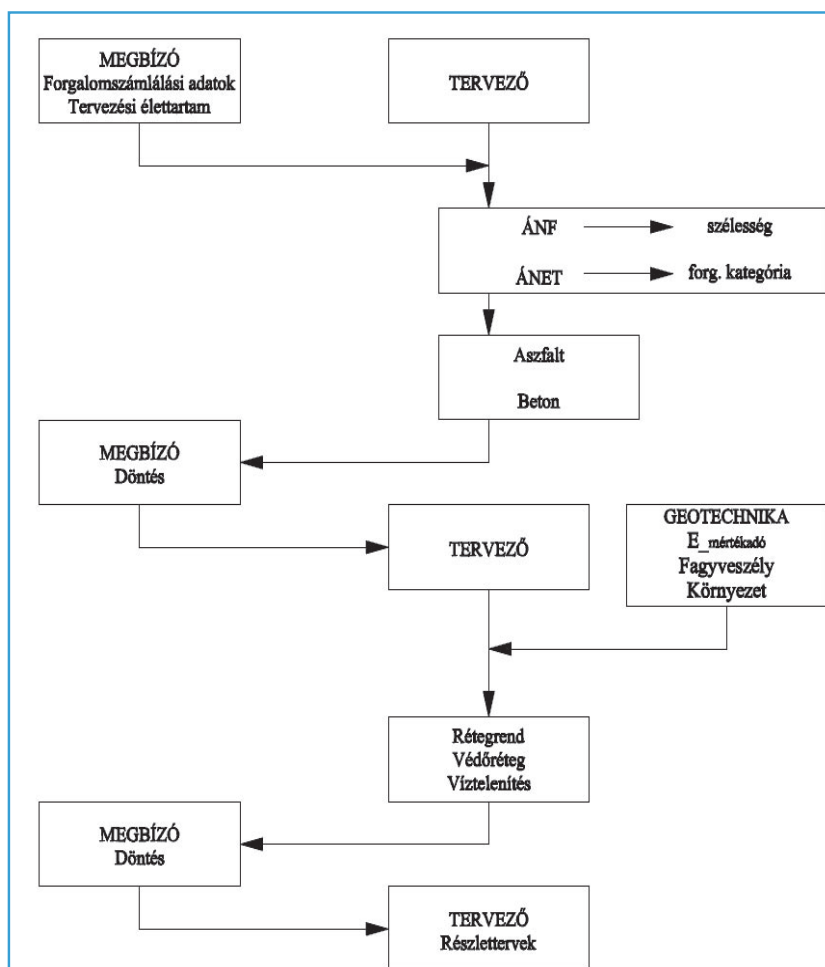
5. MEGRENDELŐ

Igény:

- Kiviteli tervek, mint:
  - Műszaki leírás
  - Áttekintő térkép
  - Átnézeti helyszínrajz
  - Útépitési helyszínrajz
  - Forgalomtechnikai helyszínrajz
  - Hossz-szelvény
  - Mintakeresztelvények
  - Torzított keresztelvények
  - Kitűzési adatok
  - Tömegszámítás
  - Részletes méret- és mennyiség számítás
  - Költségvetési kiírás

6. TERVEZŐ

Részletes dokumentáció elkészítése

1. ábra: Útpályaszerkezetek komplex tervezése, méretezési protokoll (Folyamatábra tervezete)